

PIHTIPUDAS

PEUKALOISENKANGAS

MJR 601 01 0046 Peukaloisniemi
601 01 0074 Peukaloisenkangas 5
601 01 0075 Peukaloisenkangas 6

**Esihistorallisen
muinaisjäännösalueen
koekaivaus**

**Mirja Miettinen ja
Miikka Kumpulainen
2003**

ARKISTOTIEDOT
PIHIHTIPUDAS, PEUKALOISENKANGAS

Kunta: **Pihtipudas**
 Kylä: Alvajärvi
 Tila: 1) 14:18 2) 1:234
 Maanomistajat: 1) UPM Kymmene
 2) Arvo Sorjonen, Alvajärvi
 Kiinteistötunnus:
 Peruskartta: 2343 07 MUURASJÄRVI
 Kaivausalueen Peruskoordinaatit: x = 703996, y = 256774,
 koordinaatit: Yhtenäiskoordinaatit: p = 7040298, i = 3418 097
 z = 115-125

Kohde: **Pihtipudas 46 Peukaloisniemi,**
MJR 601 01 0046,
Pihtipudas 74-75 Peukaloisenkangas 5-6,
MJR 601 01 0074-0075

Löydöt 2003 KM 34377: 1-18. kivikautisia asuinpaikkalöytöjä.

Aiemmat löydöt alueelta:

KM 27899,30185,30186, inventointi- ja koekaivauslöytöjä
 30187,30188

Aikaisemmat tutkimukset:

1990 Janne Vilkuna, tarkastus
 1990 Mirja Miettinen, tarkastus
 1993 Simo Vanhatalo, koekaivaus
 1996 Timo Jussila, inventointi
 1997 Simo Vanhatalo, koekaivaus

Kirjallisuusviitteitä: Maiseman muisti, valtakunnallisesti merkittävät
 muinaisjäännökset. 2001, s 212-213

Kaivauskertomuksen liitteet:

Negatiivit nro 129 219 – 129 229, kuvataulut s. 36-39

Diat nro 53125-53128

Koekuoppadokumentaatio/digikuvien tulosteet, s. 20-35. — *poistettu 11.5.2001 LR*

Karttaluettelo, s. 10 karttaliitteet, s. 12-19

JOHDANTO

Peukaloisenkankaan muinaisjäännösalue tuli arkeologisen tutkimuksen tietoon 1980-luvun lopulla. Viitasaarelainen metsäteknikko Mauri Perälä ilmoitti kankaalla havaitsemistaan pyyntikuopista Janne Vilkunalle Keski-Suomen museoon. Paikalle tehdyissä tarkastuksissa 1990 todettiin kangasmetsässä laajalla alueella suuri määrä maastossa hyvin näkyviä suppilomaisia, pyyntikuopan tyyppisiä kuoppia, jotka paikoin olivat selkeissä riveissä. Mauri Perälä oli alustavasti kartoittanut alueen kuopat 1989.

Pihtiputaan inventoinnissa 1996 todettiin kuoppein lisäksi alueen läntisessä osassa alimmilla muinaisrantaterasseilla asumuspainanteita ja asuinpaikkalöytöjä. V 1993 koekaivettiin muutamia pyyntikuopikso oletettuja kuoppia ja 1997 tehtiin koekaivaus rakennushankkeen vuoksi asuinpaikkakohteessa Peukaloisenkangas 6.

Peukaloisenkankaan muinaisjäännösalue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin muinaisjäännösalueisiin. Se on parhaiten säilynyt ja laajin tunnettu kokonaisuus Keski-Suomessa ja yksi harvoja vastaavia koko eteläisessä Suomessa.

Koska etenkin kankaan keski- ja yläosista ei tarkempaa tutkimustietoa ole toistaiseksi lainkaan, päätettiin v 2003 Museoviraston ja Pihtipudas-seuran yhteistyönä jatkaa koekaivauksia kankaan pyyntikuoppa-alueella. Työhön tuli mukaan Keski-Suomen museon arkeologi Miikka Kumpulainen, joka huolehti taidolla kaivauksen mittaus- ja kartoitustöistä ja koekuoppien dokumentoinnista. Kaivajina oli 5-14 Pihtipudas-seuran organisoimaa innokasta ja ahkerää muinaisuuden harrastajaa. Viikon kestänyt kaivaus toteutettiin 7-11.7.2003 välisenä aikana.

SIJAINTI JA MAASTO

Peukaloisenkangas on hiekkakangas, joka muodostaa luoteisen pään Alvajärven pohjoisrannan harjumuodostumasta. Kangas sijaitsee Muurasjärveä ja Alvajärveä yhdistävän vesistökaapeikon itärannalla. Nykyinen järvien välinen väylä on kapeimmillaan kankaan eteläpuolella Alvajärven kylän kohdalla tuskin parikymmentä metriä, mutta laajenee pohjoiseen jonkinverran ja on muinaisjäännösalueen kohdalla n. 100-150 m levyinen. Kankaan itäpuolella on laaja alanne ja suopainanne, jossa on kaksi lampea.

Muinaisjäännösalue rajautuu tämänhetkisen tietämyksen perusteella etelässä olevaan pienehköön suopainanteeseen, lännessä ja pohjoisessa vesistöön ja idässä maantiehen no 16955. Koekaivauksia alueen tarkan kokonaislaajuuden määrittämiseksi ei toistaiseksi ole tehty. Joitain pyyntikuoppia on myös maantien itäpuolella kankaan korkeimmalla alueella ja alueen ulottuminen itään onkin kaikkein heikoimminkin tunnettu.

Kankaalla erottuu useita selkeitä rantatörmäjä, joista n 122,5 m korkeudella oleva on Muinais-Päijänteen ranta. Vesistöjä silloin yhdistänyt salmi on ollut nykyistä huomattavasti leveämpi.

Peukaloisenkankaan pääosa on mäntyvaltaista kangasmetsää, johon viime vuosina on tehty muutamia ranta-alueen mökeille vieviä teitä. Rakentaminen on keskittynyt alueen länsiosan rantakaistalle. Eteläosan metsässä on tehty joitain vuosia sitten päätehakkua ja harvennusta. UPM:n omistamalla palstalla, jossa v 2003 koekuoppien pääosa oli, on tietävästi harvennushakkuita tulossa lähivuosina.

KAIVAUKSEN KULKU

Kaivaus tehtiin koekuopituksena. Sitä varten mitattiin kankaalle kaksi pitkää linjaa, jotka suunnattiin rantaterasseja vastaan. Kankaan melko tiheä puusto määräsi osaltaan linjojen tarkemmat paikat ja suunnan, koska puita ei haluttu poistaa kaivauksen vuoksi.

Linjat A ja B olivat suunnilleen luode-kaakko suunnassa. Linja A ulotettiin kokonaisuudessaan kankaan yläosasta maantieltä nykyrannan tuntumaan mökkitontille, jossa kohde Peukaloisenkangas 6 on (ks. kartta 2). Ensin mitattiin kuoppien A1-A32 osa, jossa ylin kuoppa oli A1 ja alin A 32 rannassa olevan rakennuspaikan vieressä. Linjaa A jatkettiin maantielle päin siten, että kuoppien numerointi (A 33-46, ks. kartta 2) päättyi maantien viereen.

Linjojen mukaan kaivettiin kuoppia 10-20 m välein. Kaikkiaan kuoppia tehtiin 70 kpl, A linjalle (pituus n 400 m) 46 kpl ja B-linjalle (pituus n 230 m) 24 kpl. Kuopat olivat 1 x 1 m suuruisia, poikkeuksena linjan A kuoppa 25, joka laajennettiin 4,5 m² :iin. Turpeen poiston jälkeen kuopat kaivettiin lastoilla 10 cm kerroksina ja monin paikoin maata seulottiin. Kuoppien keskimääräinen syvyys oli n 30-40 cm (ks. pinta- ja pohjavaaitukset). Kaikki vaaitukset laskettiin absoluuttisina korkeuksina. Kiintopisteenä oli v 1993 ja 1997 kaivauksilla käytetyt korkeuspisteet alueen eteläosassa mökkiteiden vieressä (ks. v 1993 kertomuksen yleiskartta).Kaikki kuopat dokumentoitiin digikuvauksella ja havainnot kirjattiin (Ks. liitteenä oleva kuopadokumentaatio).

Kankaan maaperä on lähes kivetöntä hienoa tai hienohkoa hiekkaa. Ohuen kangasturve- ja humuskerroksen alla oli yleensä häiriintymätön ohut huuhtoutumiskerros ja sen alla ruskea keskimäärin ohut rikastumiskerros, joka ilman selvää rajaa vaihtui vaalean kellanharmaaksi hiekaksi. Heikosti värjäytynyttä punaruskeaa, hiukan noensekaista kulttuurimaata oli vain linjan A kuopassa 25, josta myös löytyi eniten asuinpaikkalöytöjä: palanutta luuta, kvartsi-iskoksia, kivilaji-iskoksia, kiviesineen sirpale, liuskepaloja sekä jonkin verran palaneita pieniä kiviä. Kiinteitä rakenteita tai merkkejä sellaisista ei koekuopissa todettu. Linjan A koekuoppa 36 kankaan yläosassa sijaitsi pyyntikuopan reunassa ja kuopan profiilileikkauksessa oli näkyvissä selvästi kaksinkertaisen maannoksen rajapinnat. Myös linjalla B oli pari koekuoppaa verrattain lähellä pyyntikuoppaa, mutta selviä kaksinkertaisia maannoksia ei näkynyt koekuoppien leikkauksissa. Pyyntikuoppia ei näiden kaivausten yhteydessä pyrittykään tutkimaan. Koekuopitus keskittyi vain valittujen linjojen tutkimiseen. Linjalla A kuopassa 2 ollut kivikko osoittautui luontaiseksi ja on ilmeisesti osa jotain muinaista rantakivikkoa.

Löytöjä saatiin vain kolmesta kuopasta linjalta A : koekuopasta A 8 kvartsi- ja kvartsiitti-iskos, koekuopasta A 20 kvartsi-iskos, Koekuopasta/ruudusta A 25 : -kvartsiesineistä/ytimiä ja materiaalipaloja , kvartsi - iskoksia, kvartsiitti - iskos,

kivilajiesineen katkelma?, kivilaji - iskoksia, liuskepaloja (paikallista liusketta), joissa hiontaa ? sekä palaneita luunsiruja Koekuopasta A 2 otettiin talteen hiiltä kuopassa olleen kivikon alta n 25-30 cm syvyydeltä. Näytettä ei ole toistaiseksi analysoitu.

Kaivausten yhteydessä löydettiin asuinpaikan Peukaloisenkangas 5 alueelta, rantaan vievän mökkitien leikkauksesta ja tieltä törmän kohdalta kvartsia ja palanutta luuta. Sen sijaan rannassa olevalta rakennuspaikalta, josta inventointihavainnot v. 1996 mainitsevat löydetyn mm. keramiikkaa, luuta ja rautaveitsen (Peukaloisenkangas 6), ei ollut näkyvissä mitään merkkejä asuinpaikasta tai löytöjä. Rakennusta ei paikalle ole tehty, vaan perustusten teon jälkeen rakentaminen on keskeytynyt ja rakennuspaikka osaksi ruohottunut. On mahdollista, että inventoinnissa pieneltä, ”kompaktilta” vaikuttaneelta alueelta tehdyt löydöt ovat peräisin muualta tuodusta maasta ja siis sekundaarisia. Koekuoppa ja muutama koepisto rakennuspaikan ympäristöön ei paljastanut paikalta edes hiekka- tai moreenimaata, vaan vahvan lehtohumuksen ja sen alta savimaan. Havainto tukee mielestäni olettamusta, että rakennuspaikka on ehkä kokonaankin keinotekoinen tasanne alavalla rannalla. Siten myös sieltä löydetty esihistoriallinen aineisto olisi siten peräisin muualta. Sen sijaan ylempänä törmässä paikalle tuovalla tiellä ja tieleikkauksessa oli edelleen havaittavissa kvartsia ja palanutta luuta sekä heikosti värjäytynyttä kulttuurimaata.

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Koekaivausten tulosten perusteella voi todeta, että selviä merkkejä kulttuurikerroksesta ja kivikautisia löytöjä oli tutkitulla linjalla A n. 117-119 m korkeuskäyrien alueella. On kuitenkin huomattava, että ylempänä olevasta kuopasta A 8 löytyneet kaksi iskosta olivat puhtaassa hiekassa ja että kankaan yläosasta v. 2000 mökkitien ojaleikkauksesta hiekasta löytynyt ja nyt kaivauslöytöjen yhteyteen lueteltu kvartsikaavin (KM 34377:18) on löytynyt huomattavan korkealta, selvästi Muinais-Päijänteen törmän yläpuolelta (löytöpaikka merkitty yleiskarttaan no:3). Koekuoppalinjojen ulkopuolista aluetta tarkasteltiin silmämääräisesti kaikkialla siellä, missä maan pinta oli näkyvissä, mutta koekuoppia tehtiin vain linjoille. Löytöjä tai merkkejä kulttuurimaasta ei havaittu myöskään edellä mainitun, kankaan yläosasta löytyneen kaapimen löytöpaikan läheltä tieojasta. Alempana olevia asuinpaikkoja ja löytökohtia mm. useimpien mökkitonttien lähellä ja kankaan eteläosassa ei havainnoitu kaivauksen yhteydessä enempää.

Asuinpaikkalöydöt kuoppien A20 ja A25 alueelta, ja kulttuurimaasiintymä kuopan A 25 kohdalla (ilmeisestikin kuoppaa laajemmasta esiintymästä tutkittiin vain n 4,5 m suuruinen alue), osoittavat, että asuinpaikkavyöhyke kankaalla käsittää enemmän tai vähemmän yhtenäisenä kyseisten korkeuskäyrien 117-119 alueen noin kilometrin matkalla. Koekaivaushavainnot täydentävät siten osaltaan aikaisempia inventointihavainnoja alueen laajasta kivikautisesta asutuksesta.

Koekuopituksen yhteydessä ei tutkittu pyyntikuoppia, sillä niiden tutkiminen ja esim. rakenteiden selvittäminen vaatisi erillisen projektinsa. Koekuoppahavaintojen perusteella voi todeta, että ainakaan tutkimuslinjojen kohdalla ei kulttuurikerrosta ollut kuopissa näkyvissä em. kuoppaa A 25 lukuun ottamatta. Muutama yksittäinen kvartsi puhtaasta hiekasta on kuitenkin kivikautisilta asuinpaikoilta saadun yleisen tietämyksen perusteella tulkittava siten, että myös muualla kuin 117-119 m korkeudella on kankaalla mitä todennäköisimmin kivikautista kulttuurikerrosta

asuinpaikkalöytöineen pesäkkeittäisinä esiintyminä. Tämän tarkempi selvittäminen edellyttää kuitenkin kattavaa ja nyt tehtyä tiheämpää koekuopitusta.

Inventoinnissa v. 1996 todetut asumuspainanteet sijaitsevat kankaan alaosassa ja törmän eteläosassa, pääosa 117-119 korkeuskäyrien tuntumassa. Näille alueille tutkimukset eivät nyt siis suuntautuneet. Pyyntikuoppien pääosa keskittyy taas kankaan ylempiin osiin, jossa ne ovat osaksi selkeissä riveissä ja muodostavat ilmeisiä kuoppasysteemejä eli hankaita.

Koekaivaus v 2003 oli pieni ja satunnainen otos laajasta alueesta eikä sen tuloksien perusteella voi tehdä kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä esim. kivikautisen asutuksen kokonaislaajuudesta. Kysymykseen pyyntikuoppien iästä ja suhteesta kivikautiseen asutukseen ei koekaivaus, sen paremmin kuin aikaisemmatkaan havainnot ja tutkimukset anna toistaiseksi yksityiskohtaisia vastauksia. Pyyntikuoppien määrä kankaalla on huomattavan suuri ja ainakin päältä katsoen kuoppiin kuuluu eri tyyppisiä muodostumia, joista jotkut voivat olla muutakin kuin pyyntikuoppia.. Pelkästään jo näiden seikkojen perusteella on todennäköistä, että kuopat ovat eri-ikäisiä. Lisäksi on muistettava, että kankaan maaperässä todennäköisesti on toistaiseksi löytymättömiä merkkejä varsin monenlaisesta ihmistoiminnasta niin esihistorialliselta kuin historialliselta ajalta. Kankaan maantieteellinen sijainti keskeisenä kulkuväylänä vuosituhansia olleen kahden järven väliseen uoman rannalla edellyttää mielestäni suorastaan tällaisten merkkien olemassaoloa. Kuitenkin vasta jatkotutkimukset ja toisaalta historiallisten lähteiden ja tietojen läpikäyminen voivat valaista lisää ihmistoiminnan vaihteita Peukaloisenkankaalla.

Helsingissä 30.4.2004

Mirja Miettinen

Miikka Kumpulainen

Pihtipudas Peukaloisenkangas 2003

Linja A pinta- ja pohjavaaitukset (kuoppien järjestyksestä linjalla ks kartta 2)

Linja	Kuoppa	Pinta mmpy	Pohja mmpy
A	1	125,13	124,87
A	2	124,66	124,27
A	3	124,32	124,1
A	4	124,28	123,9
A	5	124,31	124,04
A	6	124,28	123,97
A	7	124,18	123,83
A	8	124,18	123,82
A	9	123,95	123,48
A	10	123,8	123,38
A	11	122,9	122,55
A	12	122,67	122,29
A	13	122,48	122,1
A	14	122	121,68
A	15	121,9	121,4
A	16	121,63	121,18
A	17	121,12	120,78
A	18	120,8	120,47
A	19	120,63	120,17
A	20	120,69	120,19
A	21	120,64	120,34
A	22	120,59	120,23
A	23	120,56	120,21
A	24	120,45	120,12
A	25	120,25	119,92
A	26	118,61	118,32
A	27	116,41	116,11
A	28	114,66	114,34
A	29	110,28	109,93
A	30	109,97	109,48
A	31	111,56	111,2
A	32	111,62	111,15
A	33	125,58	125,22
A	34	125,63	125,36
A	35	125,59	125,28
A	36	125,6	125,13
A	37	125,71	125,39
A	38	125,68	125,41
A	39	125,82	125,46
A	40	125,86	125,6
A	41	125,94	125,66
A	42	125,85	125,57
A	43	126,62	126,27
A	44	126,63	126,16
A	45	126,36	126,08
A	46	126,65	126,3

Pihtipudas Peukaloisenkangas 2003

Linja B pinta- ja pohjavaaitukset (linjan sijainti ks. kartta 2)

Linja	Kuoppa	Pinta mmpy	Pohja mmpy
B	1	124	123,73
B	2	122,94	122,62
B	3	122,77	122,51
B	4	122,76	122
B	5	122,73	122,4
B	6	122,6	122,33
B	7	121,86	121,61
B	8	121,48	121,23
B	9	121,19	120,92
B	10	120,97	120,69
B	11	120,87	120,59
B	12	120,83	120,51
B	13	120,57	120,29
B	14	120,37	120,04
B	15	120,07	119,8
B	16	119,87	119,63
B	17	119,72	119,45
B	18	119,69	119,4
B	19	119,49	119,12
B	20	119,64	119,34
B	21	119,37	119,03
B	22	119,12	118,81
B	23	119,21	118,92
B	24	118,43	118

DIALUETTELO

Diat kuvannut syksyllä 2002 maastokäynnin yhteydessä
Mirja Miettinen.

53125	Yleiskuva, pyyntikuoppia kankaalla rivissä
53126	Pyyntikuoppa
53127	Yleiskuva,pyyntikuoppia rivissä
53128	Yleiskuva, pyyntikuoppia kankaalla

NEGATIIVILUETTELO

Kuvannut 2003 koekaivauksen aikana Mirja Miettinen

129219	koekuoppaa A 25 kaivetaan.Hienossa hiekkassa palaneita kiviä,lohkottua liusketta,kvartsia ja palanutta luuta.
129220	Koelinjan A kuoppia SE:sta
129221	Pyyntikuopparivistöjä kankaan kaakkoisosassa.
129222	Pyyntikuopparivi
129223	Kankaan poikki kaakko-luode suunnassa kulkevan tilustietä, kuvattuna kaakosta n 125 m korkeudelta,suunnilleen kvartsikaapimen löytöpaikalta. Alvajärven ranta alhaalla tien päässä.
129224	Ylin muinaisrantaterassi alueen pohjoisosassa, pitkän tilustien kohdalla, n 125 m korkeudella
129225	Pyyntikuoppa kankaalla alueen keskivaiheilla
129226-227	kankaan yläosaa NE:sta, ylin selvä muinaisranta vas. puolella tietä
129228	Kankaan yläosaa, kaivajia linjalla A
129229	Pyyntikuoppa kankaan yläosassa

KARTTALUETTELO

peruskarttaote 1: 40 000

peruskarttaote 1: 8000

kaivauskartat piirtänyt Miikka Kumpulainen 2003

Kaivaus kartta nro	Aihe	Mittakaava
1	Yleiskartta Peukaloisenkankaasta	1:6000
2	Koekuopat A1-A46, B1-B24	1:6000
3	Koekuopat ja pyyntikuopat	1:6000
4	Peukaloisenkangas 117 mmpy	1:6000
5	Peukaloisenkangas 122,5 mmpy, Muinaispäijänteen törmä	1:6000

PIHTIPUNAS PEUKALOISENKANGAS
2003

suomeksi ruotsiksi

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAikka 18.11.2003

Karttatuloste

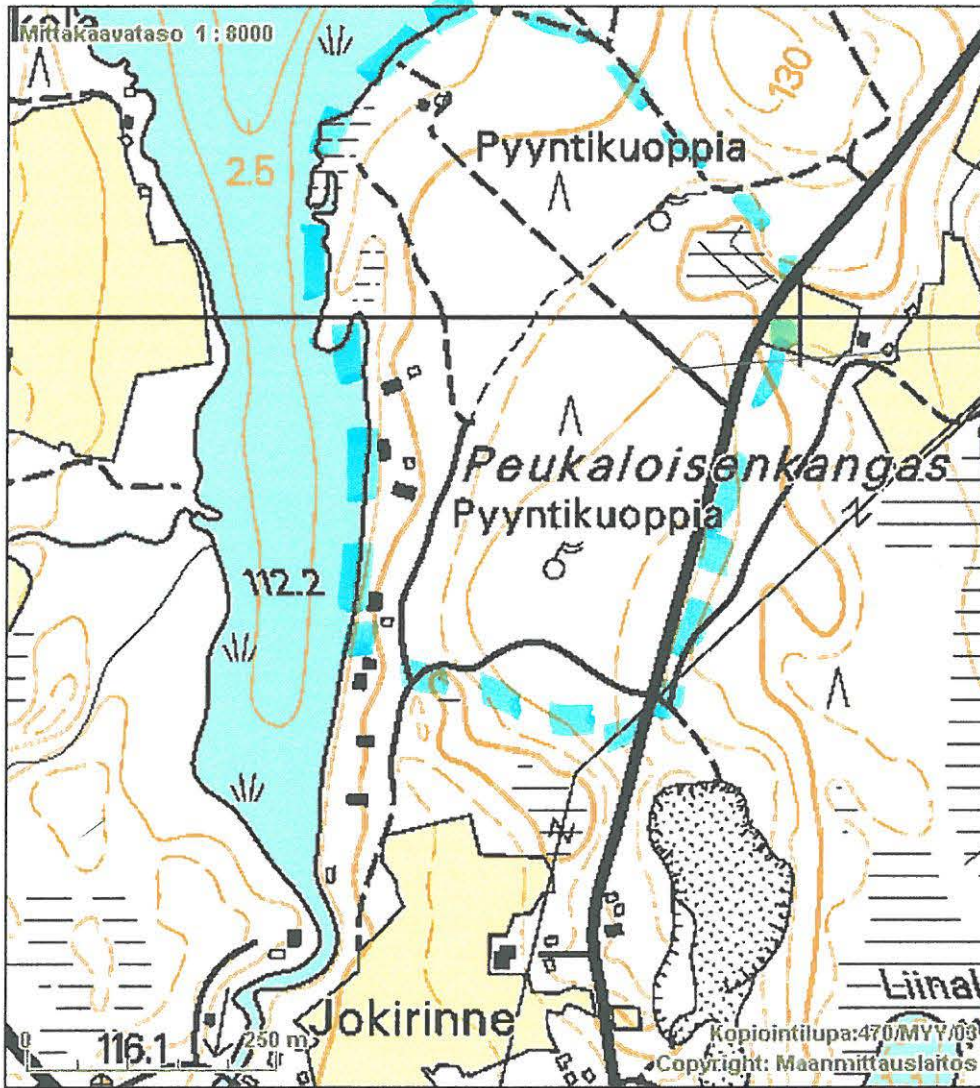

KUNNALLISJÄÄNNÖS -
ALUE

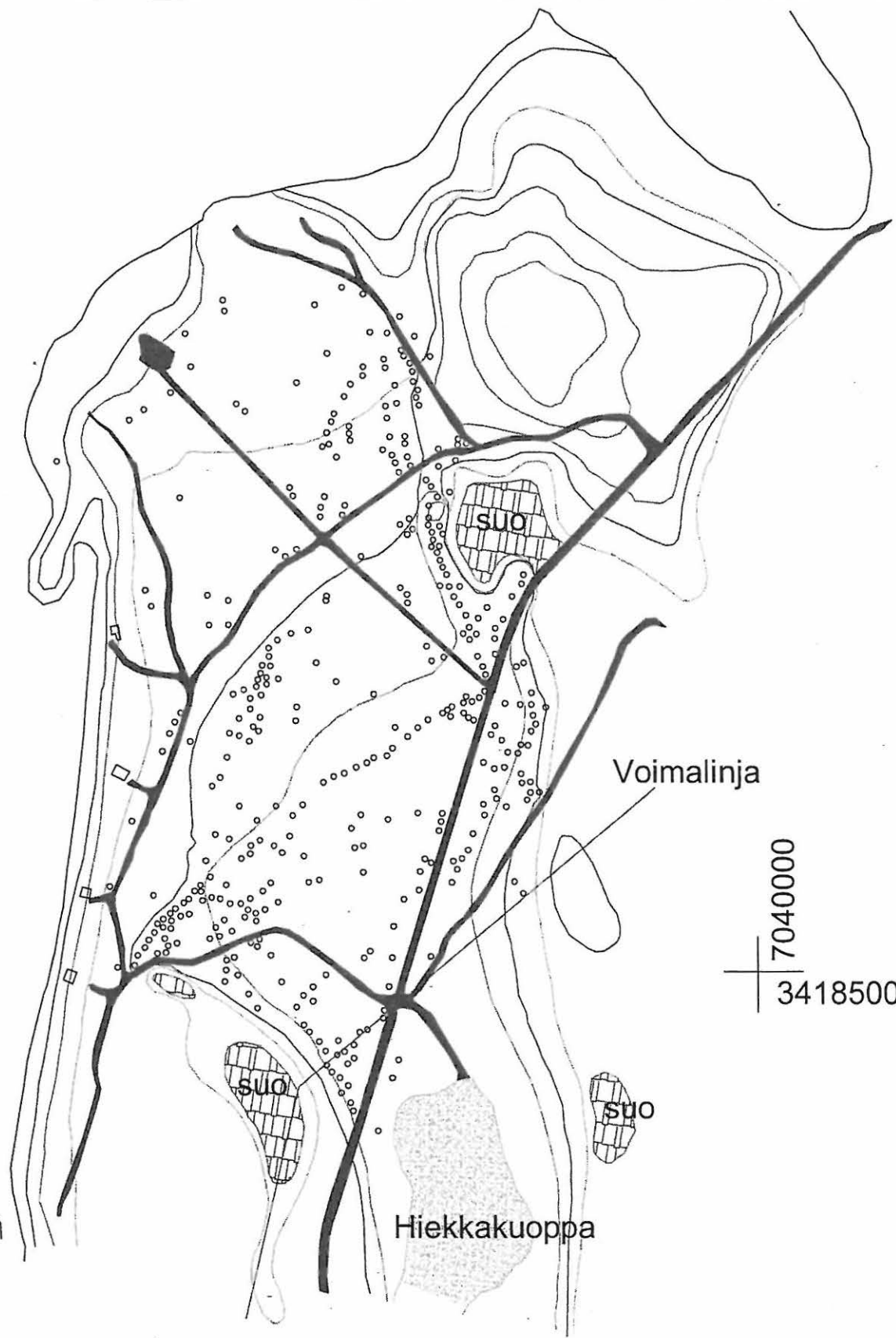
suomeksi ruotsiksi

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA 18.11.2003

Karttatuloste

7040500
3417600

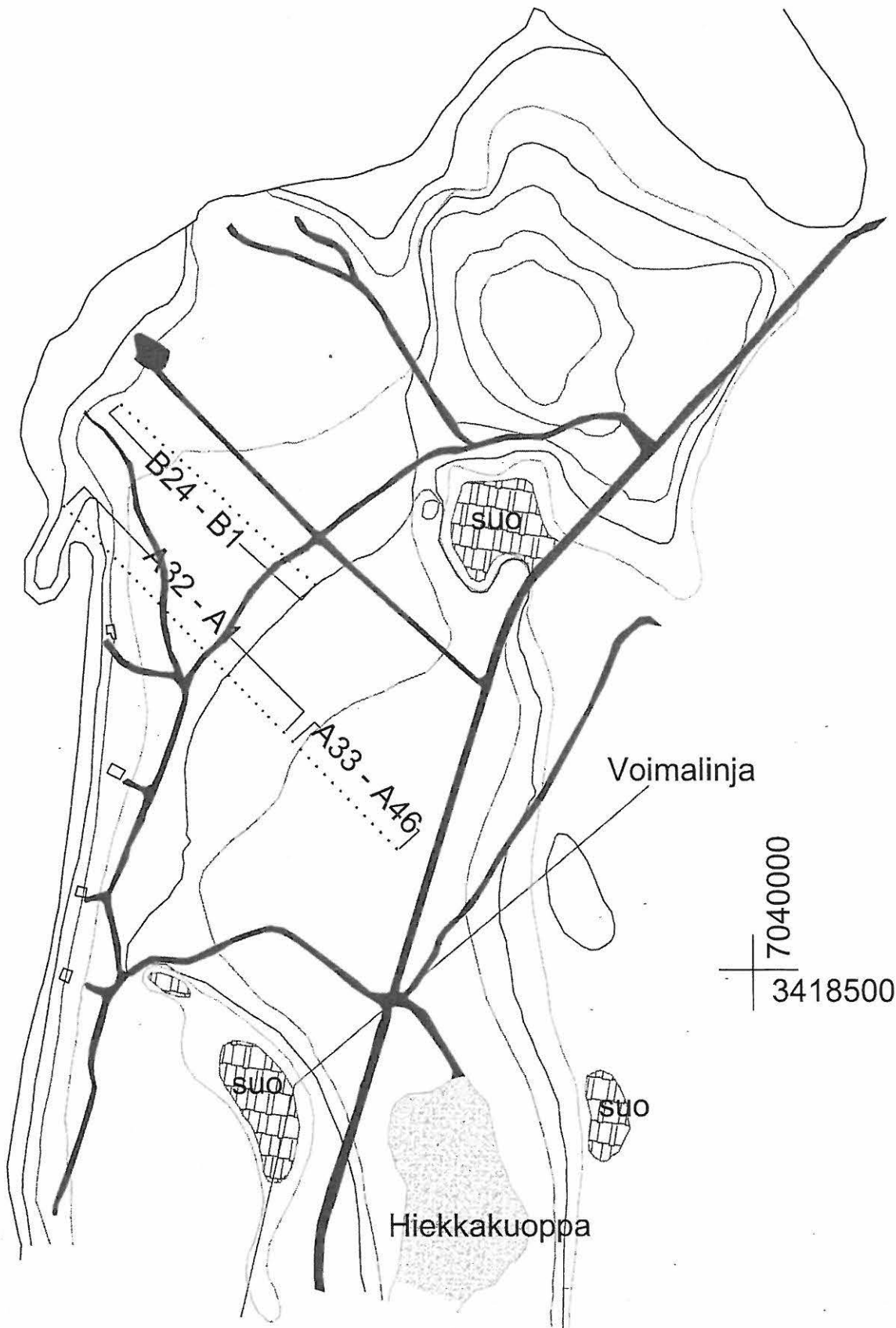

7040000
3418500

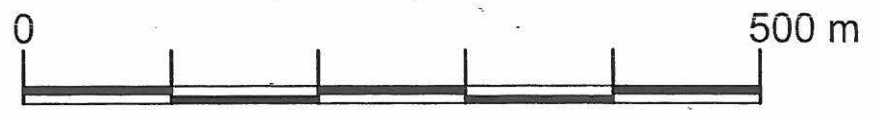

PIHTIPUDAS ALVAJÄRVI, PEUKALOISENKANGAS M. MIETTINEN, M. KUMPULAINEN 2003	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Miikka Kumpulainen	Kartta no. 1 Yleiskartta Peukaloisenkankaasta
MK 1:6000	

7040500
3417600

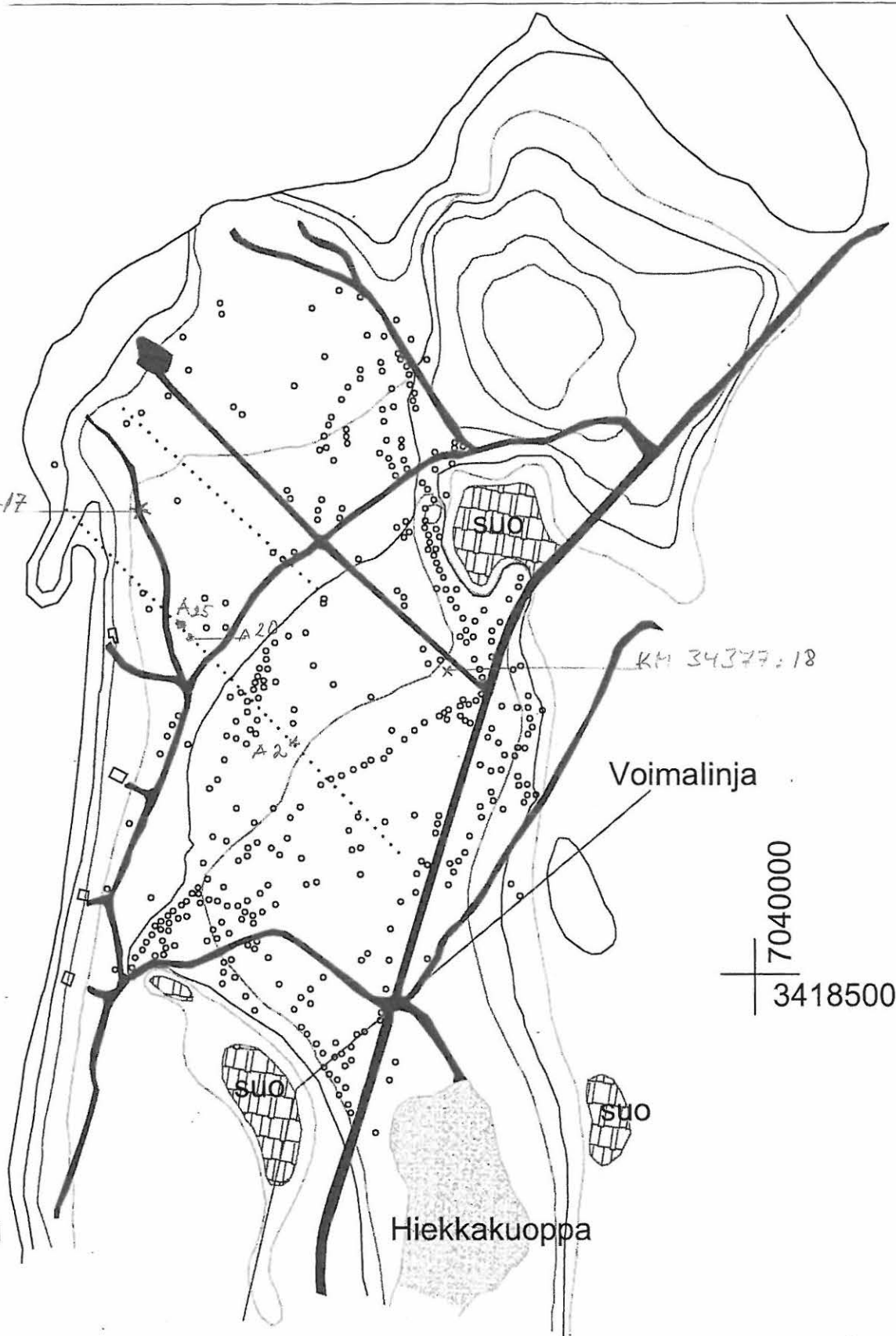
7040000
3418500

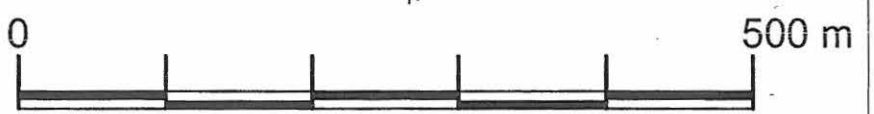
PIHTIPUDAS ALVAJÄRVI, PEUKALOISENKANGAS M. MIETTINEN, M. KUMPULAINEN 2003	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Miikka Kumpulainen	Kartta 2 Koekuopat A1-A46, B1-B24
MK 1:6000	

7040500
3417600

Kn 34377:16-17

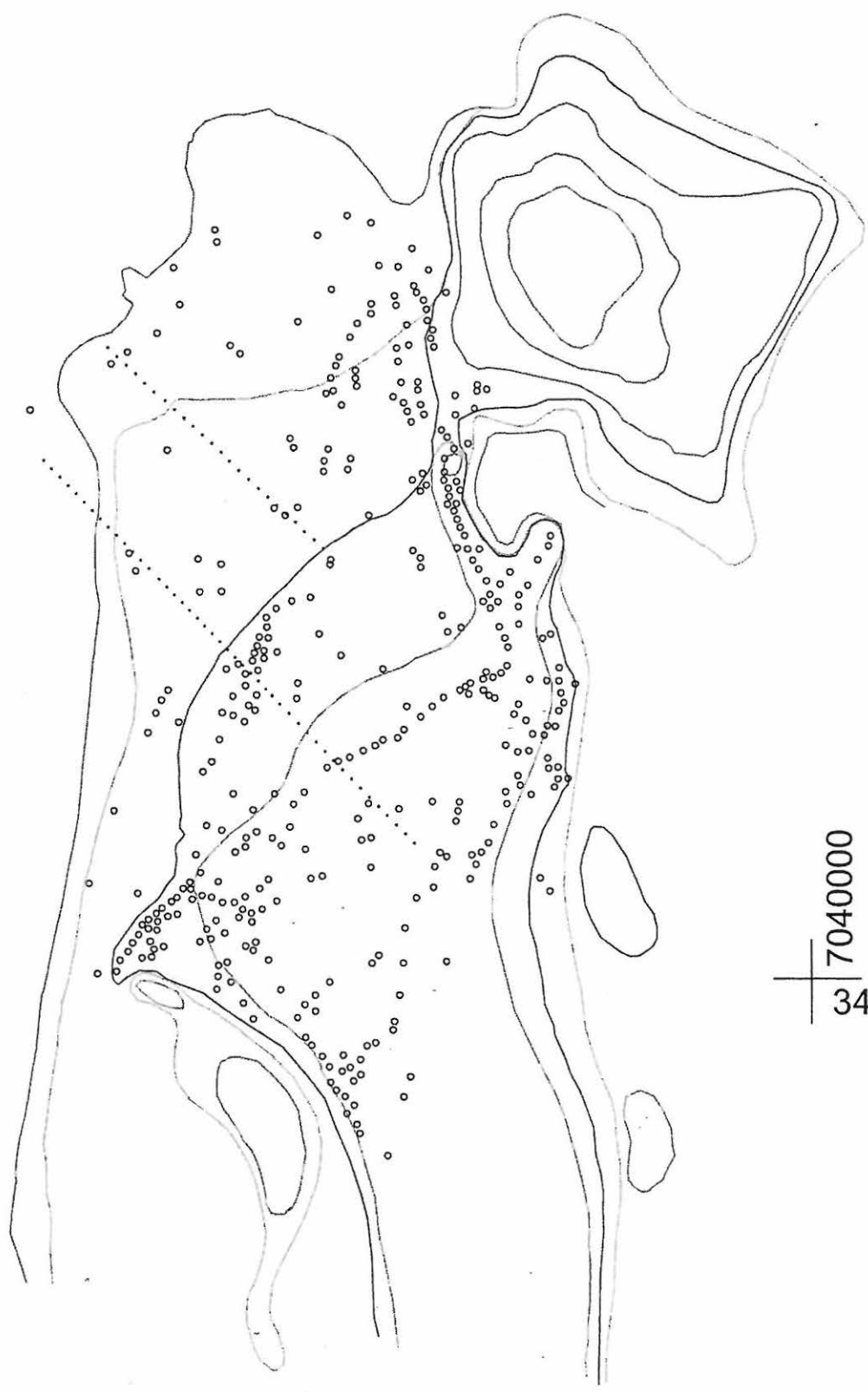

7040000
3418500

PIHTIPUDAS ALVAJÄRVI, PEUKALOISENKANGAS M. MIETTINEN, M. KUMPULAINEN 2003	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Miikka Kumpulainen	Kartta 3 Koekuopat ja pyyntikuopat
MK 1:6000	

7040500
3417600

7040000
3418500

**PIHTIPUDAS
ALVAJÄRVI, PEUKALOISENKANGAS
M. MIETTINEN, M. KUMPULAINEN 2003**

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Miikka Kumpulainen

Kartta 4,
Peukaloisenkangas 117 mmpy

MK 1:6000

7040500
3417600

7040000
3418500

PIHTIPUDAS
ALVAJÄRVI, PEUKALOISENKANGAS
M. MIETTINEN, M. KUMPULAINEN 2003

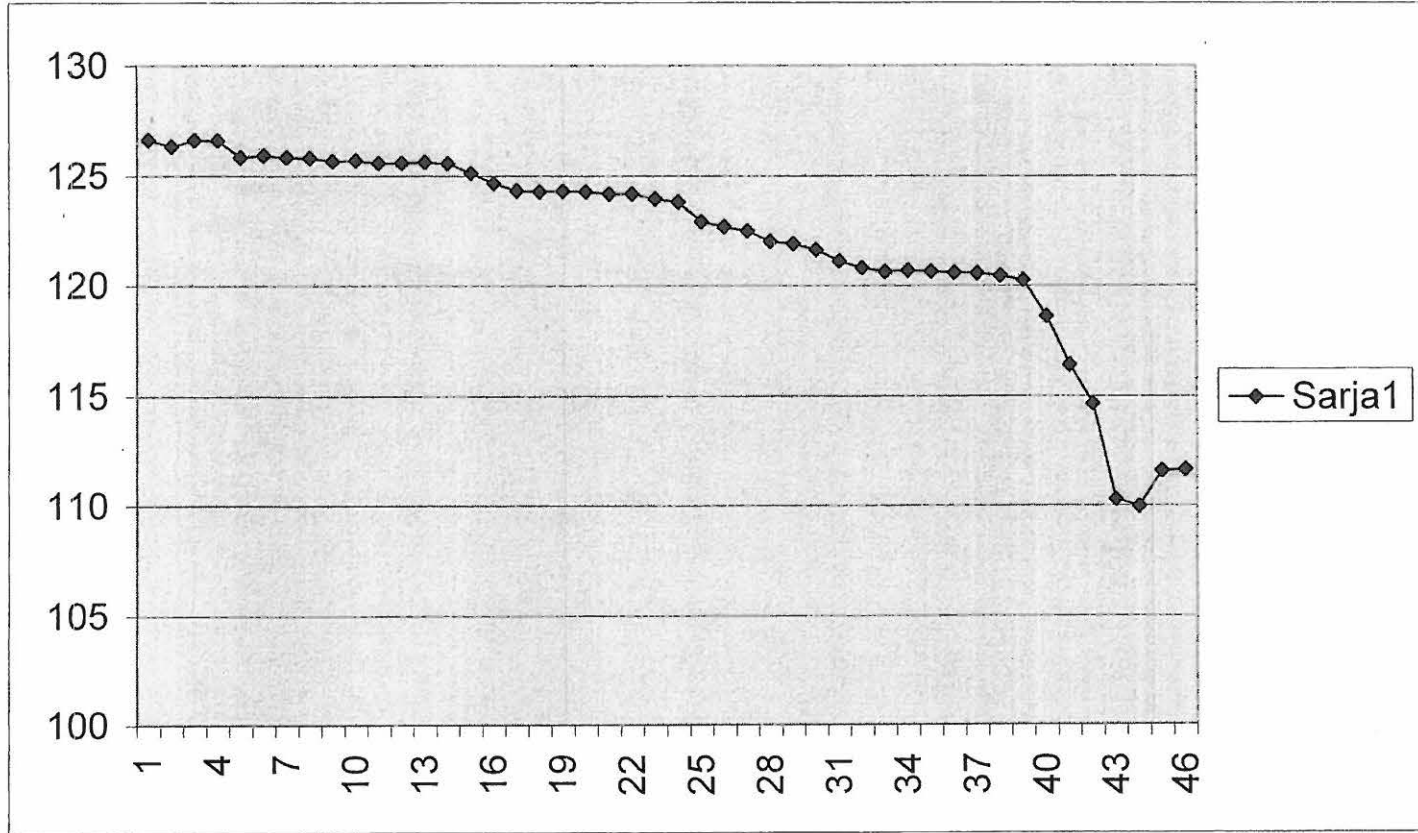
MITTAUSDOKUMENTOINTI
Miikka Kumpulainen

MK 1:6000

Kartta 5,
Peukaloisenkangas 122,5 mmpy,
Muinaispäijänteen törmä

126,65
126,36
126,63
126,62
125,85
125,94
125,86
125,82
125,68
125,71
125,60
125,59
125,63
125,58
125,13
124,66
124,32
124,28
124,31
124,28
124,18
124,18
123,95
123,80
122,90
122,67
122,48
122,00
121,90
121,63
121,12
120,80
120,63
120,69
120,64
120,59
120,56
120,45
120,25
118,61
116,41
114,66
110,28
109,97
111,56
111,62

Peukaloisenkangas rantakäyrä / linja A

PIHTIPUDAS
PEUKALOISENKANGAS
KOEKAIN. 2003

129227

129226

KANKAAN YHÖSÄÄ NÉ:STA, YLIN SELVÄ MUINAIS RANTA
VAS. PUOLELLA TIETÄ.

Ku. Mäijä Penttinen

129221

PIHTIPUDAS
PEUKALOISENKANGAS
KOEKÄIV. 2003

Pyynnikuoppa rivistöjä
kankaan kaakkois-
osassa

129229

Pyynnikuoppa

129222

Pyynnikuoppa rivi

Kuv. J. S. Lehto

129223

PIHTIPUDAS
PEUKALOISENKANGAS
KOEKAIV. 2003

KANKAAN YHÄDSÄÄ,
KAIVAJAA KOELINJALLA A

129220

KOELINJAN A KUOPPIA
SE:STA

129219

KOEKUOPPIA A 25
KAIVETAAN. HIELOSSA
HIELOSSA PALJONVEITA
KIVÄ, LOHKOTNA LUSKETA,
KURTTIA, PALANUITA LUOTA
~~JA MUITA KIVIA~~

Kuv. Matti Heikkinen

129224

PIHTIPUDAS
PEUKALOISENKANGAS
KOEKAIV. 2003

YLIN MUINAISRANTA TERRASSI
ALUEEN PÖHJ. PÄÄSSÄ
N. 125 M KORKEUDELLA

129223

KANKAAN POIKKI VIERÄ
TILUSTIE, KUVA KATKATA
N. 125 M KORKEUDELLA
TIEEN PÄÄSSÄ ALUEJÄRVI.

129225

PYYNTIKUOPPA
ALUEEN KESKIVAIHELLA

Kuv. Jari Jari